

ከሙስና የጸዳች ኢትዮጵያ CORRUPTION FREE ETHIOPIA

የመንግስት ግዥና ንብረት ባለስልጣን ስነ-ምግባር
ግንባታ፡ ሙስና መከላከል እና አገልግሎት አሰጣጥን
ለማሻሻል የተቋቋመ የጋራ ፎረም

ጥቅምት 2017 ዓ.ም
አዲስ አበባ

መግቢያ

የመንግስት ግዥና ንብረት ባለስልጣን በተሻሻለው አዋጁ ቁጥር 1333/2016 የሀገራችንን ግዥ የመቆጣጠሪያ ገንዘብ ሊያስገኝ የሚችለውን ጥቅም እንዲያስገኝ ለማድረግ ቆይቶ ሂደት የሚፈፀመውን ሙስናና ብልሹ አሰራርን ለመከላከል በርካታ ተግባርና ኃላፊዎች የተሰጡት ተቋም ነው። ግዥ በሀገራችን ከፍተኛ ሀብት የሚፈስበት መሆኑ ብቻ ሳይሆን ሙስናና ብልሹ አሰራር በስፋት የሚፈጠርባቸው ዘርፎች ተብለው ከተለዩ ዋና ዘርፍ ነው። ይህን ዘርፍ ለመቆጣጠር ባለፉት ዓመታት እንደ ተቋም ሰፊ ርብርብ ከመደረጉም በላይ ግዥ በዘመናዊ ተክኖሎጂ ታግዞ እንዲከናወን ፥ በግንዛቤ ክፍተት የሚፈጠሩ የአሰራር ብልሹዎች እንዲስተካከሉና በዘርፉ ያሉ ባለሙያዎች በቅ እውቀት እንዲኖራቸው የማሰልጠን የማብቃት ተግባራት በስፋት ተከናውኗል። ባላለፍነው በጀት ዓመት በቀድሞ የሀገርቱ ግዥ አዋጁ ላይ ለስራ ምቹ ያልሆኑ ድንጋጌዎችን ለማሻሻልና ቀልጣፋ ውጤታማና ከብልሹ አሰራር በፀዳ መልኩ እንዲፈፀም በርካታ ማስተካከያዎች ተደርገው ወስን የሆነው ሀብት ለታለመለት ዓላማ እንዲወልድ የበኩሉን ደርሻ ተወጥቷል።

ሙስና በባህሪው ውስብስብና የሁሉንም አካላት ርብርብ የሚፈልግ እንደመሆኑ መጠን በመንግስት ግዢና ንብረት ባለስልጣን የሚገኙ የስራ ክፍሎች ማለትም የስነ ምግባር መከታተያ ቆይታ አገልግሎት + የወስጥ ኦዲት ስራ አስፈፃሚ እና ተቋማዊ ለውጥ ስራ አስፈፃሚ በጋራ ፎረም በመመስረት የተቋሙን አጠቃላይ በአገልግሎት አሰጣጥ በመልካም አስተዳደር እና ሙስና ጉዳዮች ላይ ዕቅድ በማወጣት ለመስራት ተቋሙ የሚጠበቅበትን ሀገራዊ ተልዕኮ የሚሸከም እንዲሆንና የወስጥ አሰራራችን የተጠናከረ ለህዝቡ በግልፅኝነትና በታማኝነት አገልግሎት መስጠት የሚያስችል ሁኔታ ለመፍጠር፤ ቅንጂታዊ አሰራርን ለማጠናከር፤ በስነ ምግባር ግደፈት የፈጠሩ ሰራተኞችን ለማረምና ለማስተካከል ይህ የጋራ ፎረም አደረጃጀት ተመስርቷል።

የጋራ ፎረመ አደረጃጀት ዓላማ

- በመንግስት ጃዥና ንብረት ባለስልጣን ውስጥ ሙስናና ብልሹ አሰራር እንዳይፈጠር + አሰራር እንዲጠበቅ የሙስና ሥጋት ተጋላጭነትን መገመገም እና የመፍትሔ ሀሳብ ማመንጨት + የተፈጠሩ ችግሮች ላይ እርምጃ እንዲወስድ በማድረግ ሙስናና ብልሹ አሰራርን የሚፀየፍ አመራርና ሰራተኛ እንዲፈጠር ማድረግ ነው።

የፎረም አስፈላጊነት

- የሀገራችን ብልፅግና ጉዞን ወደኋላ ላይ ሚናተካውን ሙስናና ብልሹ አሰራር በአንድ የስራ ክፍል እና በተወሰኑ ግለሰቦችና ሰራተኞች ማሳካት የሚቻል አለመሆኑና በተቋሙ የሚገኙ የስራ ክፍሎች በጋራ ተቀናጧቸውና ተናበዉ በእቅድ እንዲመሩት ለማድረግ በፎረም መደራጀት አስፈላጊ ስለሆነ ነው።
- በተቋሙ ሊከሰት ይችላል ተብሎ የሚታሰበውን የስነ ምግባር ብልሹት በመቅረፍ ለተገልጋዮች ተገቢውን አገልግሎት እንዲሰጥ፣ በተቋማችን ሙስናን የመከላከልን ተግባር በእቅድ እንዲመራና የሚመለከታቸው አካላትም የበኩላቸውን ድርሻ እንዲውጡ ለማድረግ የሚያስችል ነው።
- በአጠቃላይ ሌብነትና ሳይሰሩ የመበልፀግ አባዜ፣ አገልግሎትን በገንዘብ ለመሸጥ የመሞከር ሁኔታ በተቋማችን እንዳይከሰትና የተፈጠሩ ችግሮችንም በጋራ ለማረም እድል ስለሚሰጥ በፎረም ተደራጁቶ የተቋሙን ጠቅላላ ሰራተኛ በማስተባበር ተቋማችን የሚያከናውነውን የተቆጣጣሪነት ሚናን ከፍተኛ የሚያደርግ ስለሆነ በጋራ ፎረም መደራጀት አስፈላጊ ነው።

በፎረሙ የሚካተቱ የስራ ክፍሎች ተግባርና ኃላፊነት

የፎረሙ አባላት የሚከተሉ ሲሆኑ፡-

1. የስነ ምግባር መከታተያ ስራ አስፈጻሚ-----የፎረሙ ሰብሳቢ
2. የህግ አገልግሎት ስራ አስፈጻሚ -----የፎረሙ ፀሐፊ
3. የተቋማዊ ለውጥ ስራ አስፈጻሚ-----የፎረሙ አባል
4. የኢዲት ስራ አስፈጻሚ-----የፎረሙ አባል

የስነ ምግባር መከታተያ ስራ ክፍል ተግባርና ሀላፊነት

- ፎረሙን በሰብሳቢነት ይመራል
- የፎረሙን ዓመታዊ ዕቅድ ያዘጋጃል
- በተቋሙ ውስጥ ልክሰቱ የሚችሉ ብልሹ አሰራርና ሙስና ቀድሞ መረጃ በመሰብሰብ በፎረሙ አባላት እያስገመገመ ቅድመ መከላከል ስራ ይሰራል
- የሰብሳቢ ቀናትን በአባላቱ ያስወስናል

- የጥቆማ መረጃዎችን ይቀበላል ያደራጃል ለፎረሙ አባላት ያቀርባል
- የተለያዩ የስነ ምግባር ግንባታ ሙስና መከላከል ስልጠናዎችን ያመቻቻል ያሰለጥናል
- ከፎረሙ ጋር የሙስና ስጋት ተጋላጭነት ጥናት ያካሂዳል
- የተገኙ መረጃዎችን መነሻ በማድረግ የተቋሙን ኃላፊ ያማክራል የመፍትሔ ሀሳብና ዉሳኔ እንዲሰጥበት ያደርጋል
- ወቅታዊ ሪፖርት ለተቋሙ በላይ ኃላፊ ለፀሬ ሙስና ኮሚሽን እንዲሁም ለፎረሙ ያቀርባል

የህግ አገልግሎት ስራ አስፈፃሚ ተግባርና ኃላፊነት

- ፎረሙን በፀሐፊነት ይመራል
- ቃሌ ጉባኤ ይይዛል
- በተቋሙ የተፈጠረ ሙስናና ብልሹ አሰራር በህግ አግባብ ይመረምራል፤ ሂደቱን በመከታተል እና ተጣሪቶች እርምጃ እንዲወስድ ያደረጋል
- በፎረሙ ዉስጥ የታቀዱ ተግባራትን በአግባቡ መፈፀማቸውን ይከታተላል
- የጨፌታና ለሎች ህደቶች በህጋዊነት መፈፀም አለመፈፀማቸውን ይከታተላል
- በፍርድ ቤት የተያዙ የተቋሙ ጉዳዮችን በባለበትነት ይከታተላል።
- በቅጥር በደረጃ ዕድገት በተለያዩ መንገዶች በሰራተኞች ላይ አድሎአዊ አሰራር እንዳይኖር ክትትል ያደርጋል የተጣራ መረጃ ስኖር ከሚመለከታቸው ጋር በመሆን ሂደቱ እንዲቆም ያደርጋል
- ሰራተኞች በብሔር በሀይማኖት በጓደኝነት እንዳይጠቃቀሙ አሰራሮችን ይፈትሻል ይመረምራል የተፈፀሙ ጉዳዮች በተጨማሪ ካሉ እርምጃ እንዲወስድ ለፎረሙ አባላት ያቀርባል
- የሙስና ተጋላጭነት ጥናት ዉጤት መሰረት ለፎረሙ አባላት ከህግ አንፃር የመፍትሔ ሀሳቦችን ያቀርባል

የተቋማዊ ለዉጥ ስራ አስፈፃሚ ተግባርና ኃላፊነት

- የሪፎርም አቅጣጫዎች በአግባቡ እና በትክክል በተቀመጧል አሰራር እየተፈፀመ መሆኑን ይከታተላል ይገመግማል

- በተቋሙ የሚዘና ስረዓት ላይ የሚታዩ ብልሽቶች በመለየት በመለየት እንዲስተካከሉ ይሰራል
- የማበረታቻ የእዉቅና አሰጣጥ ስረዓት ፍትሐዊ በሆነ መንገድ ስለመፈፀሙ ይገመግማል
- የአገልግሎት አሰጣጥ ጥራትን ለማሻሻል የተቀመጡ ስታንዳርዶች እንደት እየተፈፀሙ እንደሆነ ይገመግማል ሪፖርትም ያደርጋል
- የአስተያየት መስጫ ሳጥኖች ዉስጥ ያሉ ቅሬታዎችና አስተያየቶችን በፎረም አባላት ያስገመግማል እንዲታረሙና እንዲስተካከሉ የተባሉ ጉዳዮችን ለስራ ክፍሉ በግብረ መልስ ይሰጣል
- የተቋማችንን አሰራር በግልፅ የሚያሳዩ መረጃዎች በቦርድ በስክሪኒና በተለያዩ መረጃ መስጫዎች ላይ ያሳያል
- የስራ ክፍሎችን ለተገልጋዩ ምቹ የማድረግ ዕቅድን ይተገብራል

የኢዲት ስራ አስፈፃሚነት ግብርና ኃላፊነት

- በበጀትና ንብረት አጠቃቀም ላይ ሊከሰት የሚችለውን ብልሹ አሰራርና ተግባራትን ለመከላከል ጥብቅ የውስጥ ኦዲት ስራያ ከናዉናል
- የሰራተኞችን የስነ ምግባር ደረጃ ማሳደግና የተጠያቂነት ስርአት እንዲሰፍን ይሰራል
- በኦዲት ምርመራ ወቅት በሙያዊ ስነ-ምግባር መሰረት የኦዲትም ሚስጥር እንዲጠበቅ ያደርጋል
- የውስጥ ኦዲት ግኝቶች ላይ ክትትልና ድጋፍ ማድረግ እና አፈጻፀሙን ለፎረም እና ለሚመለከተው አካል ሪፖርት ያቀርባል
- ከአሰራር ውጭ የተሰሩትን ስራዎች በህግና በአሰራር ማንዋሉ መሰረት ሂደቱን ኦዲት ያደርጋል
- የውስጥ ኦዲት በማጠናከር የክትትልና ተጠያቂነት ስርአት እንዲሰፍን ያደርጋል፤
- በተቋማችን ከንብረት አጠቃቀም ከቅጥርና ደረጃ ዕድገት ጋር የተያያዙ ጉዳዮችን ኦዲት በማድረግ ሪፖርት ያቀርባል

የፎረም አሰራር

- በየወሩ እየተገናኙ የጋራ ዕቅዶችንና ለሎች አስቸኳይ ጉዳዮችን ይገመግማል።
- ለተቋሙ ኃላፊ የፀሐፍና የአካል ሪፖርት ይቀርባል።
- የሚጣሩ ጉዳዮችን በፎረሙ አባላት የማጣራት ስራ ይሰራል።
- ለስራ ክፍሎች እንደአስፈላጊነቱ በአገልግሎት አሰጣጥ እና ለሎች ጉዳዮች ላይ ግብረ መልስ ይሰጣል።

ማጠቃለያ

በመንግስት ግዥና ንብረት ባለስልጣን የመልካም አስተዳደርና ሙስና መከላከል የጋራ ፎረም ከላይ በተገለፁ ዋና ዋና ጉዳዮች በጋራ ዕቅድ አውጥቶ ለመስራት በተለይ ሀገራዊ እና ተቋማዊ የተቀናጀ የፀሬ ሙስና ስትራቴጂ ወደ መሬት ለማወረድ ከወትሮ በተለየ ቅንጂትና አንዲነት ለመስራትና ለተቋሙ የበላይ አመራር ወይም በተቋም ደረጃ ለተቋቋመው የፀሬ ሙስና ካወንስል በየጊዜው ምክሬ ሀሳብና ሪፖርት እንዲሁም በተቋሙ ሁሉም የስራ ክፍሎች ላይ የተጠናከረ ክትትል ድጋፍ ለማድረግ ይህንን ፎረም ተመስርቷል።

ጥቅምት 2017 ዓ.ም

የመንግስት ግዥና ንብረት ባለስልጣን

